

Podsjećanje na sposobnost čovjeka da se pretvori u nečovjeka

RAB – Predsjednici Slovenije i Hrvatske, Zoran Milanović i Bourt Pahor 5. rujna su na Rabu zajednički obilježili 77. obljetnicu oslobođenja interniraca iz talijanskog fašističkog koncentracijskog logora Kampor i upozorili na “banalnost zla”.

Slovenski predsjednik Pahor rekao je u prigodnom obraćanju da je odluku o dolasku na prvo zajedničko obilježavanje s hrvatskim kolegom “bilo lako donijeti” i izrazio žaljenje što zbog pandemije covid-19 nije bilo moguće organizirati i uobičajeni dolazak preživjelih logoraša i članova njihovih obitelji.

Na Rabu se prisjećamo patnji koje su izazvali “netrpeljivost i mržnja”. “Svaka netrpeljivost i mržnja započeti su riječima i malim idejama, malim gestama zlobe koje prearastaju u veliko zlo, (...) tako se dogodio fašizama koji je tu na Rabu pokazao svoje lice”, rekao je Pahor.

Prijateljstvo i zajednička svijest

“To što su ovdje prvi puta hrvatski i slovenski predsjednik simbolizira prijateljstvo i zajedničku svijest o potrebi čuvanja sjećanja koje treba biti i opomena”, rekao je Pahor i pozvao hrvatskog kolegu da Hrvatska i Slovenija u duhu dobrosusjedstva i suživota skrbe za mir i napredak “Slovenije i Hrvatske i zajedničkog europskog doma”.

Predsjednik Hrvatske Zoran Milanović u svom je obraćanju ocijenio da logor Kampor ukazuje na “banalnost zla” s obzirom da su talijanski čuvari logora dijelom bili i obični ljudi pod čijim su nadzorom umirali isto tako obični ljudi, logoraši Slovenci i Hrvati.

Milanović je rekao da je uvjeren da nije moguće da se logor Kampor ponovi s obzirom na

današnje stanje svijesti i današnju Italiju ali da taj logor podsjeća na “sposobnost čovjeka da se iz čovjeka pretvori u nečovjeka” bez obzira na nacionalnost.

Ista sudbina

Podsjetio je da su u logoru Kampor istu sudbinu dijelili, bez obzira na različite oklonosti i razloge njihove internacije, Hrvati, Slovenci i Židovi s područja pod nadzorom fašističke Italije i takozvane NDH.

Hrvatski predsjednik je izrazio zadovoljstvo što u govorima u subotu na Rabu nije bilo tragova dnevne politike.

Predsjednici Slovenije i Hrvatske prvi puta su zajedno prisustvovali komemoraciji žrtvama jednog od najzloglasnijih talijanskih fašističkih logora u Drugom svjetskom ratu kroz kojeg je u četrnaest i pol mjeseci prošlo oko 15.000 Hrvata, Slovenaca i Židova, među kojima i oko 1200 malodobne djece i na spomen-groblju Kampor položili zajednički vijenac za zatočene i stradale u tom logoru.

Logor je osnovan u srpnju 1942. godine a od izgladnjivanja i nehumanih uvjeta u njemu je, po procjenama, umrlo oko 4500 ljudi od kojih je do sada identificirano njih 1490 jer su veći dio dokumenata uništili fašisti.

U nastavku boravka u Rabu dvojica predsjednika prisustvovala su otvaranju fotografsko-dokumentarne izložbe „Posljednji svjedoci / Zadnji pričevalci“ i izložbe „Tkanine otpora: glasovi žena“ u Gradskoj knjižnici Rab.

(Novilist.hr, Hina)